

DOA.0330.1.2022

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
NACZELNEGO DYREKTORA ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH
ZA ROK 2021**

I. Podstawy prawne działalności kontrolnej Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych jest uprawniony do kontroli:

- jednostek mu podległych lub przez niego nadzorowanych na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224),
- przestrzegania przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach przez podmioty wymienione w art. 22 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164),
- podmiotów którym zlecono realizację zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w umowie odpowiednio o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057).

II. Organizacja działalności kontrolnej oraz wprowadzone w niej zmiany w okresie sprawozdawczym.

Działalność kontrolna Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych prowadzona była na podstawie Planu kontroli na rok 2021, zatwierdzonego w dniu 1 lutego 2021 r., w którym wskazano do realizacji 7 kontroli. Korektą planu z dnia 24 sierpnia 2021 r.:

- zmniejszono liczbę kontroli do 6 poprzez usunięcie kontroli planowanej do realizacji w Archiwum Państwowym w Warszawie z zakresu udostępniania zasobu

archiwalnego, działalności wydawniczej, opracowanie zbiorów bibliotecznych w systemie KOHA oraz funkcjonowania biblioteki;

- w 1 przypadku zmieniono zakres kontroli, tj. kontrolę planowaną w Archiwum Państwowym w Opolu z zakresu opracowania zasobu archiwalnego, działalności wydawniczej, opracowania zbiorów bibliotecznych w systemie KOHA oraz funkcjonowania biblioteki ograniczono do kontroli opracowania zasobu archiwalnego.

III. Liczba kontroli przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym oraz liczba skierowanych zawiadomień.

Liczba		Kontrole		Ogółem
		Planowe	Pozaplanowe	
kontroli rozpoczętych i zakończonych w okresie sprawozdawczym		4	2	6
kontroli rozpoczętych a niezakończonych w okresie sprawozdawczym		2	0	2
kontroli z poprzedniego okresu sprawozdawczego zakończonych w okresie sprawozdawczym		1	0	1
Skierowanych w wyniku kontroli:	wniosek do prokuratury w celu wszczęcia postępowania przygotowawczego	0	0	0
	wniosek kontrolerów o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych	0	0	0
	zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych	0	0	0
	innych zawiadomień (np. do CBA)	0	0	0

IV. Wyniki kontroli zakończonych w okresie sprawozdawczym.

		Ogólna ocena kontroli			
Nazwa jednostki kontrolowanej	Tytuł kontroli	Pozytywna	Pozytywna z uchybieniami	Negatywna	Opisowa
Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim	Realizacja zadań z zakresu kształtowania narodowego zasobu archiwalnego				Pozytywnie pomimo nieprawidłowości oceniono: kompetencje i organizację stanowisk pracy w obszarze dot. nadzoru archiwalnego, ustalanie jednostek wytwarzających materiały

	oraz przejmowania materiałów archiwalnych				<p>archiwalne i ich ewidencje oraz wykreślanie spod nadzoru archiwalnego, określanie przepisów kancelaryjnych i archiwalnych w jednostkach pozostających we właściwości Archiwum, przeprowadzanie kontroli archiwalnych i monitorowania realizacji zaleceń pokontrolnych, brakowanie dokumentacji niearchiwalnej, brakowanie dokumentacji z zasobu własnego Archiwum, stan dokumentacji dot. zadań nadzoru archiwalnego oraz prawidłowości jej prowadzenia oraz z zakresu współpracy z podmiotami, których materiały archiwalne wchodzi w skład ewidencjonowanego niepaństwowego zasobu archiwalnego.</p> <p>Pozytywnie oceniono wartościowanie dokumentacji na przedpolu archiwalnym, przejmowanie materiałów archiwalnych, poradnictwo metodyczne, prowadzenie konsultacji, podejmowanie działań nagłych i nietypowych wymagających interwencji nadzoru archiwalnego oraz prowadzenie kursów i szkoleń dot. kształtowania narodowego zasobu archiwalnego prowadzonych przez pracowników Archiwum.</p>
Archiwum Państwowe w Kaliszu	Realizacja zadań z zakresu kształtowania narodowego zasobu archiwalnego, przejmowania materiałów archiwalnych oraz postępowania z				<p>Negatywnie oceniono ustalanie jednostek wytwarzających materiały archiwalne, brakowanie dokumentacji niearchiwalnej oraz użyczenie i pozostawianie materiałów archiwalnych oraz zasobów powierzonych.</p> <p>Pozytywnie pomimo nieprawidłowości oceniono kompetencje i organizację stanowisk pracy w obszarze dot. nadzoru</p>

	dokumentacją osobową i płacową				<p>archiwalnego, określanie przepisów kancelaryjnych i archiwalnych w jednostkach pozostających we właściwości Archiwum, przeprowadzanie kontroli archiwalnych i monitorowania sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych, stan dokumentacji z realizacji zadań nadzoru archiwalnego oraz prawidłowość jej prowadzenia, współpracę z podmiotami, których materiały archiwalne wchodzi w skład ewidencjonowanego niepaństwowego zasobu archiwalnego oraz postępowanie z dokumentacją osobową i płacową.</p> <p>Pozytywnie oceniono ewidencje jednostek wytwarzających materiały archiwalne oraz wykreślanie ich spod nadzoru archiwalnego, działalność i obsługę Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji, wartościowanie dokumentacji na przedpolu archiwalnym, przejmowanie materiałów archiwalnych do Archiwum, poradnictwo metodyczne, prowadzenie konsultacji oraz kursów i szkoleń dotyczących kształtowania narodowego zasobu archiwalnego przez pracowników Archiwum.</p>
Archiwum Państwowe w Kaliszu	Opracowanie zasobu archiwalnego				x
Archiwum Państwowe w Opolu	Opracowanie zasobu archiwalnego				x
Archiwum Narodowe w Krakowie	Poprawność udzielania zamówień publicznych			x	
Archiwum Państwowe w Płocku	Poprawność udzielania zamówień publicznych			x	

Towarzystwa Przyjaciół Miasta Ogrodu Podkowa Leśna	Wykorzystanie dotacji w konkursie "Wspieranie działań archiwalnych"	x			
Ogółem		1	0	2	4

V. Wykaz kontroli rozpoczętych a nie zakończonych w okresie sprawozdawczym.

Nazwa jednostki kontrolowanej	Tytuł kontroli	Uwagi
Archiwum Państwowe w Szczecinie	Realizacja zadań z zakresu kształtowania narodowego zasobu archiwalnego, przejmowania materiałów archiwalnych oraz postępowania z dokumentacją osobową i płacową	Planowany termin zakończenia kontroli do 31.03.2022 r.
Archiwum Państwowe w Łodzi	Realizacja zadań z zakresu kształtowania narodowego zasobu archiwalnego i przejmowania materiałów archiwalnych oraz postępowania z dokumentacją o czasowym okresie przechowywania	Planowany termin zakończenia kontroli do 31.03.2022 r.

VI. Istotne uchybienia i nieprawidłowości, które skutkowały sformułowaniem zaleceń pokontrolnych.

1. Kontrola poprawności udzielania zamówień publicznych w Archiwum Państwowym w Płocku:

- nieaktualny regulamin udzielania zamówień publicznych w zakresie kwoty od której należy stosować regulamin zamówień publicznych;
- brak w regulaminie udzielania zamówień publicznych zapisów dotyczących obowiązku szacowania wartości zamówienia, dopuszczalnych metod szacowania oraz sposobu ich dokumentacji, przed wszczęciem procedury udzielenia zamówienia;
- niezamieszczanie w umowach zapisów umożliwiających naliczanie kar umownych oraz wypowiedzenia umowy w przypadku nienależytego wykonywania umowy przez wykonawcę;
- nierzetelne uzupełniania projektów umów, niezgodnie z zapisami zapytania ofertowego przekazywanego do wykonawców.

2. Kontrola poprawności udzielania zamówień publicznych w Archiwum Narodowym w Krakowie:

- niewymaganie od wykonawców wszystkich dokumentów potwierdzających brak podstaw do wykluczenia;
- niedokumentowanie każdej czynności dokonywanej podczas realizacji zamówień publicznych w formie pisemnej;
- przeprowadzanie oraz dokumentowanie szacowania wartości zamówienia publicznego niezgodnie z zapisami odpowiedniego regulaminu udzielania zamówień publicznych obowiązującego w Archiwum;
- zatwierdzanie protokołów z postępowania z udzielania zamówienia po zdarzeniach, które zostały w nich wymienione.

3. Kontrola realizacji zadań z zakresu kształtowania narodowego zasobu archiwalnego oraz przejmowania materiałów archiwalnych w Archiwum Państwowym w Piotrkowie Trybunalskim:

- uzgodnienie jednolitych rzeczowych wykazów akt pomimo rozbudowy wyższego rzędu na tylko jeden niższy rząd, łączenia akt posiadających dwie różne kategorie archiwalne (A i B), grupowania dokumentów w akta spraw ze względu na podmiot, a nie przedmiot, tożsamy tytułów haseł w kilku klasach, tytułów klas, które były ogólne i niezrozumiałe, różnych okresów przechowywania dla tych samych rodzajów akt oraz w klasach dotyczących akt osobowych, prac zleconych oraz dokumentacji list płac z nieobowiązującą kategorią BE50/B50;
- wydanie opinii zamiast zgód na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej;
- odstąpienie od sporządzenia protokołu z kontroli i wystąpienia pokontrolnego w sprawie dotyczącej kontroli sprawdzającej - lustracji;
- brak odpowiedniego rozpoznania w zakresie zmian struktury własnościowej nadzorowanych jednostek organizacyjnych;
- wydanie zgody na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej dotyczącej haseł/tytułów teczek, które nie dawały jednoznacznej informacji, co do ich zawartości, bez uprzednich ekspertyz archiwalnych;
- wydanie opinii na brakowanie dokumentacji dla jednostki, która nie stanowiła samodzielnej jednostki organizacyjnej;
- brak przeszkolenia pracowników ds. nadzoru z zakresu przechowywania oraz prawidłowej ochrony i zabezpieczania zasobu archiwalnego;
- niezarejestrowanie wykazu państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Archiwum w roku 2019 w sprawie pod symbolem klasyfikacyjnym „411”;
- brak w aktach sprawy notatek z przeprowadzonych rozmów telefonicznych;
- posługiwanie się terminem: „kontrola z przestrzegania przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach”;

- posługiwanie się terminologią: „kontrola problemowa”, „kontrola ogólna”, „kontrola sprawdzająca”;
- prowadzenie sprawy przejęcia w trybie interwencyjnym dokumentacji pod dwoma znakami;
- nieaktualne i błędne zapisy w regulaminie organizacyjnym Archiwum;
- niewskazanie w regulaminie organizacyjnym Archiwum komórki organizacyjnej, która zajmowałaby się współpracą z podmiotami ze sfery ewidencjonowanego niepaństwowego zasobu archiwalnego;
- przy rozpatrywaniu wniosku na brakowanie akt niepaństwowych jednostek organizacyjnych zastosowanie w formularzu dotyczącym rozpatrywania wniosku o wydanie zgody na brakowanie akt, odwołania do przepisów obowiązujących tylko państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne;
- opracowanie planu kontroli nieuwzględniającego z nazwy wszystkich jednostek zaplanowanych do kontroli i z podziałem na różne typy kontroli, niemające umocowania w przepisach ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwaliach;
- brak wszystkich wymaganych elementów spisów dokumentacji niearchiwalnej podlegającej brakowaniu.

4. Kontrola realizacja zadań z zakresu kształtowania narodowego zasobu archiwalnego, przejmowania materiałów archiwalnych oraz postępowania z dokumentacją osobową i płacową w Archiwum Państwowym w Kaliszu:

- zaniechanie przeprowadzenia ekspertyzy archiwalnej oraz zasięgnięcia opinii właściwej komisji archiwalnej oceny dokumentacji;
- lakoniczne i niekompletne uzasadnienie wydania aktu ustalenia dla jednostki;
- wydanie zgody na brakowanie dla dokumentacji ujętej w jednym wniosku z okresu, gdy jednostka była jednostką państwową, a następnie utraciła ten status;
- wydanie zgody na brakowanie dla dokumentacji ujętej we wniosku jednostki stanowiącej ewidencjonowany niepaństwowy zasób archiwalny;
- wydawanie zgód na brakowanie niezgodnie z właściwością terytorialną Archiwum;
- wydanie zgód na brakowanie na niekompletne wnioski, w których zabrakło spisów;
- wydanie zgody na brakowanie dla komórki organizacyjnej, a dodatkowo komórka ta wchodziła w skład jednostki niebędącej we właściwości terytorialnej Archiwum;
- brak podstaw prawnych do zawarcia przez Archiwum umowy użyczenia z Teatrem im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu;
- brak porozumienia z Oddziałem Regionalnym KRUS w Poznaniu na pozostawienie materiałów archiwalnych po byłym Oddziale Regionalnym KRUS w Ostrowie Wielkopolskim niezbędnych do działalności tego oddziału (w tym jego Placówki terenowej w Ostrowie Wielkopolskim) lub przekazania materiałów archiwalnych do Archiwum;

- brak wskazania wytwórcy użytych materiałów archiwalnych oraz podstawy prawnej zawarcia umowy użyczenia ze spółką Colian sp. z o.o.;
- niezastosowanie się przez Archiwum do wskazówek, stanowiących załącznik do zarządzenia Nr 16 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 10 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia wskazówek metodycznych dotyczących zasad wartościowania, gromadzenia i porządkowania akt osobowych, przy analizie wniosków o brakowanie dokumentacji niearchiwalnej:
- uzgodnienie jednolitych rzeczowych wykazów akt, w których występowały: hasła, grupujące dokumenty w akta spraw ze względu na podmiot, a nie przedmiot oraz nieobowiązujące kategorie archiwalne (akta osobowe, prace zlecone i listy płac);
- uzgodnienie jednolitego rzeczowego wykazu akt bez haseł z zakresu informatyzacji, skarg czy kontroli oraz ze zbyt ogólnymi i niezrozumiałymi hasłami;
- uzgodnienie zmian przepisów kancelaryjnych i archiwalnych bez podstawy prawnej;
- brak w aktach wszystkich skontrolowanych spraw informacji o sposobie monitorowania przez Archiwum realizacji wydanych zaleceń pokontrolnych;
- brak w aktach wszystkich skontrolowanych spraw zawiadomień o terminie przeprowadzenia kontroli bądź notatek dotyczących uzgodnienia takiego terminu z jednostką kontrolowaną;
- rejestrowanie pism przychodzących do wiadomości Archiwum pod symbolem klasyfikacyjnym „400” zamiast we właściwej klasie rzeczowej;
- rejestrowanie pism dotyczących dwóch różnych spraw pod jednym znakiem sprawy;
- podawanie w przesyłanych pismach oraz w formularzu na stronie internetowej Archiwum rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 10 lutego 2005 r. w sprawie określenia maksymalnej wysokości opłat za sporządzenie odpisu lub kopii dokumentacji o czasowym okresie przechowywania (Dz. U. Nr 28, poz. 240) jako podstawy naliczania opłat za wydawane kopie i odpisy Archiwum zamiast cennika wprowadzonego zarządzeniem Nr 22/2012 Dyrektora Archiwum Państwowego w Kaliszu z dnia 6 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Cennika usług i Procedury przejmowania dokumentacji niearchiwalnej przez Archiwum Państwowe w Kaliszu;
- regulamin organizacyjny zawiera nieobowiązujące od 1 listopada 2015 r. określenia, m.in.: „zatwierdzanie i [...] przepisów kancelaryjnych i archiwalnych [...]” (§ 6 ust. 3 pkt 15), „[...] normatywów kancelaryjnych i archiwalnych przesyłanych do zatwierdzenia do Archiwum,” (§ 15 ust. 2 pkt 2), „przeprowadzanie kontroli oraz lustracji archiwów zakładowych i składnic akt, sporządzanie protokołów kontroli i lustracji, przygotowywanie projektów zaleceń pokontrolnych [...]” (§ 15 ust. 2 pkt 3);
- w części protokołu kontroli poświęconej opisowi struktury organizacyjnej jednostki kontrolowanej wymienione zostały jedynie komórki organizacyjne tej jednostki bez szczegółowego opisu całej struktury;

- powielanie informacji zawartych w innych częściach protokołu kontroli;
- niewłaściwe wskazanie w ewidencji dokumentacji osobowej i płacowej (ewidencja.warszawa.ap.gov.pl) dodatkowo Archiwum Państwowego w Kaliszu, jako miejsca przechowywania dokumentacji, która została przeniesiona do Archiwum Państwowego w Rzeszowie;
- wskazanie niewłaściwego przepisu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego jako podstawy prawnej, w której określone zostały elementy wymagane w pismach skierowanych do urzędu państwowego.

5. Kontrola opracowania zasobu archiwalnego w Archiwum Państwowym w Kaliszu:

- postępowanie w przypadku zespołów archiwalnych, do których opracowywane były doptywy, było niezgodne z zarządzeniem Nr 8 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie inwentaryzacji materiałów archiwalnych oraz sporządzania i zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych dla zespołów (zbiorów) w archiwach państwowych;
- niewłaściwie sformułowanie wielokrotnie występujących haseł geograficznych;
- w przypadku opracowywania doptywów do zespołów archiwalnych uznanych za opracowane, proces zatwierdzania elektronicznych inwentarzy archiwalnych był niezgodny z § 7 ust. 5 zarządzenia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 30 stycznia 2018 r. W tych przypadkach nie były sporządzane kompletne raporty z systemu ZoSIA, a zatwierdzaniu podlegała jedynie część inwentarza, czyli opisy jednostek archiwalnych wchodzących w skład doptywów.

6. Kontrola opracowania zasobu archiwalnego w Archiwum Państwowym w Opolu:

- łączenie nazw umownych z nazwą twórcy działającego na innym poziomie struktur administracyjnych, co nie jest zgodne z przepisami metodycznymi;
- uchybienia w podawanych danych i rozbieżności między opisami a stanem faktycznym.

ZATWIERDZAM

dr Paweł Pietrzyk

Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych

Warszawa, dnia 7 marca 2022 r.

Osoba prowadząca sprawę:

Archiwum
Dokumentów
Elektronicznych

Szukaj w Archiwach

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma	DOA.0330.2.2022
Identyfikator pliku	793151
Nazwa pliku	KW_42211_ND_plik2.DOC
Wersja pliku	2
Skrót pliku	220df407663a9c89de012f7ba0c9da14
Wydrukował	██
Data wydruku:	2022-03-09 11:00:44

Podpisane przez:

.....
Paweł Pietrzyk

Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych - Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych

Data podpisu: 2022-03-07 20:25:09

Numer certyfikatu: 71507208111250517

Wystawca certyfikatu: Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o.